

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR

▼ CZV mléko (prosinec)..... 7,21 Kč/l

Cena průmyslových výrobců ČR

▼ CPV SOM (leden)..... 42,09 Kč/kg

▼ CPV SPM (leden)..... 55,79 Kč/kg

▼ CPV máslo blok (leden)..... 58,55 Kč/kg

Světová tržní cena – západní Evropa

▼ FOB máslo (leden)..... 1 850 USD/t

▼ FOB SPM (leden)..... 1 800 USD/t

▼ FOB SOM (leden)..... 1 825 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV, nákup mléka graf; Kurzy ČNB	5-6
CPV mlékárenských výrobků;	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V prosinci 2008 došlo k dalšímu poklesu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Trend poklesu ceny započal v únoru 2008 a dosud pokračuje. Lednová rekordní cena (10,10 Kč/l) tak nebyla dosud překonána a prosincová cena byla 2,89 Kč pod její úroveň (v lednu 2008 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V prosinci 2008 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 7,21 Kč/l, což je pokles proti listopadu o 27 haléřů (-4,5 %) a snížení o 0,34 Kč (-27,8 %) proti prosinci 2007. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v prosinci mléko (všechny třídy jakosti průměrně) za 6,83 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v prosinci pohybovaly v rozmezí od 5,90 Kč/l do 8,64 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Plzeňském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Olomouckém kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena také v Olomouckém kraji 6,88 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Plzeňském kraji, kde dosáhla hodnoty 7,63 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V prosinci mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 191 658 tis. litrů mléka o tučnosti 3,99 % s průměrným obsahem bílkovin 3,42 %, za

průměrnou cenu 6,83 Kč/l. Prosincový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008 nadprůměrný (průměrný měsíční nákup ve čtvrtém čtvrtletí činil 187 720,33 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2007 byl 198 435 tis. litrů mléka. Při porovnání prosincového nákupu mléka s nákupem v listopadu došlo ke zvýšení nákupu o 9 574 tis. litrů. To znamená nárůst o 5,3 %. Při meziročním srovnání došlo letos v prosinci ke snížení nákupu o 2,6 %, tedy o 5 174 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v prosinci 2008 bylo 99,3 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 6,82 Kč/l. V listopadu 2008 to bylo 99,1 % za 7,12 Kč/l.

V prosinci se nákup mléka mlékárnami v zahraničí opět výrazně snížil a již v listopadu skončil růstový trend započatý v září. Došlo k poklesu nákupu proti listopadu o 471 tis. litrů na 2 892 tis. litrů, což je v tomto roce nejnižší zahraniční nákup. Nakoupené mléko mělo tučnost 3,84 % hm. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka. Tím byl překonán dosavadní nejvyšší zahraniční nákup mléka, který byl uskutečněn v prosinci 2007. Tehdy mlékárny nakoupily rekordních 4 944 tis. litrů (tento údaj se sleduje od roku 2005).

Od počátku roku 2008 nakoupily mlékárny celkem 2 368 602 tis. litrů mléka. Za celý rok 2007, mlékárny nakoupily 2 381 218 tis. litrů mléka, v roce 2006 to bylo o 59 985 tis. litrů méně, tedy 2 329 673 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V prosinci mlékárny vyrobily 2 239,8 tun SOM. Je to o 854,5 tun (62 %) více než v listopadu a o 436,7 tun (24,2 %) více než v prosinci 2007. Měsíční průměrná výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2008 byla 1 627,87 t, což znamená, že prosincová výroba byla ve srovnání s průměrem ve čtvrtém čtvrtletí nadprůměrná. Od počátku roku 2008 mlékárny vyrobily 22 518,2 tun SOM. V roce 2007 vyrobily mlékárny celkem 23 404,7 tun SOM, což je o 3 961,3 tun více než v roce 2006.

V prosinci měly mlékárny na skladech zásobu 3 376,6 tun SOM. Ve srovnání s listopadem se zvýšila zásoba o 355,7 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v prosinci ke zvýšení stavu zásob o 1 560,7 tun.

Cena průmyslových výrobců v prosinci 2008 se při srovnání s předchozím měsícem snížila, a to o 5,36 Kč na 44,38 Kč/kg. Meziročně se cena snížila o 38,46 Kč/kg (46,4 %).

V prodeji SOM došlo v prosinci k nárůstu, a to o 243,8 t (24,8 %) proti předchozímu měsíci. V prosinci mlékárny prodaly 1 228,16 tun SOM. Meziročně byl v prosinci 2008 prodej o 91,3 tun vyšší než ve stejném měsíci roku 2007.

Od počátku roku prodaly mlékárny 13 307,39 tun SOM. Průměrný měsíční prodej ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008 byl 1 056,14 tun. Za celý rok 2007 prodaly mlékárny 14 544,05 tun SOM, což je o 3 373,04 tun méně než v roce 2006.

Máslo

Výroba másla se v prosinci snížila, a to na 4 328,3 t. Při srovnání s listopadem je to pokles o 170,8 tun (3,8 %) a při srovnání s prosincem 2007 se zvýšila letošní výroba o 126,3 tun (3 %). Průměrná měsíční výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2008 činila 4 443,37 tun, z čehož vyplývá, že prosincová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 48 634,6 tun másla. V roce 2007 vyrobily mlékárny celkem 51 258,1 tun másla, což je o 859 tun (1,65 %) méně než v roce 2006.

Zásoba másla se v prosinci snížila. Na skladech měly mlékárny zásobu 2 127,4 tun másla,

a to je o 285,1 tun méně než v listopadu a o 391,6 tun více než v prosinci 2007.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v prosinci zvýšil. Bylo prodáno 1 891,9 tun másla, a to je o 188,5 tun více než v listopadu. Při meziročním srovnání došlo letos k nárůstu proti prosinci 2007 o 146,6 tun. Od počátku roku bylo prodáno 19 309,46 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2007 prodaly mlékárny 17 203,65 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 3 046,73 tun (15,04 %) méně než v roce 2006.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v prosinci klesla na 69,94 Kč/kg. To je ve srovnání s listopadovou cenou 73,30 Kč/kg pokles o 3,36 Kč/kg a při srovnání s prosincem 2007 klesla letos jeho cena o 40,28 Kč/kg, tedy o 36,5 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry

V prosinci 2008 došlo k nárůstu výroby sýrů. Ve srovnání s listopadem došlo ke zvýšení výroby o 233,5 tun (3,7 %) a proti prosinci 2007 se výroba sýrů snížila o 316,9 tun (4,6 %). V prosinci 2008 bylo vyrobeno 6 580,1 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008, který činil 6 621,57 t/měsíc. Od počátku roku bylo vyrobeno 84 086,3 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2007 vyrobeno 89 604,7 tun přírodních sýrů, což je o 1 358,4 tun méně než v roce 2006.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren snížila v prosinci 2008 ve srovnání s listopadem o 490,1 tun (9,7 %) na 4 576,3 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v prosinci za 77,77 Kč, což je o 0,02 Kč/kg více než v listopadu a o 38,93 Kč méně než v prosinci 2007. Prodej 30 % eidamu se v prosinci zvýšil na 854,30 tun, což je proti listopadu nárůst o 72,28 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v prosinci za 91,99 Kč, což je o 6,36 Kč/kg více než v listopadu a o 32,43 Kč/kg méně než v prosinci 2007. Prodej 45 % eidamu, se v prosinci snížil na 161,79 tun, což je proti listopadu pokles o 5,14 tun a při srovnání s prosincem 2007 pokles o 224,25 tun.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvótový rok 2008/2009

V období od 1.12.2008 do 31.12.2008 dodali producenti odběratelům 222 845 tun mléka, přímý prodej byl 155,7 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvótový rok 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 31.12.2008, činí celkem 2 035 517 tun, tj. 73,08 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 403 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 31.12.2008, činí celkem 1 622,1 tun, tj. 22,26 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 286,7 tun).

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. V lednu nebyly přijaty žádné žádosti o vystavení potvrzení. Od počátku roku 2009 nebyla přijata žádná žádost o potvrzení. Nebylo vydáno žádné potvrzení. Celkem bylo požadováno 0 kg másla. Byla přijata jedna žádost o podporu a jedna oprava žádosti o podporu. Byla vyplacena podpora ve výši 106 589,10 Kč. Jediný dodavatel másla pro toto opatření společnost Madeta a.s., dočasně ukončil výrobu k 31.12.2008.

Od 1.7.2008 vstoupilo v účinnost pro tento režim nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Toto nařízení zrušilo nařízení Rady č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast v nabídkovém řízení. Nařízení Komise (ES) č. 1039/2007 ze dne 10. září 2007 pozastavuje stálá nabídková řízení v kapitolách II a III výše uvedeného nařízení.

Od 1.7.2008 vstoupilo v účinnost pro tento režim nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Toto nařízení zrušilo nařízení Rady č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky.

Podpora spotřeby školního mléka

V prosinci mlékárny vyrobily 125 tis. litrů školního mléka, z toho bylo 107 tis. litrů mléka ochuceného. Celkem bylo od počátku roku vyrobeno 2 683,7 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 2 428,2 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Nařízení Rady (ES) č. 2204/1990, ze kterého program vycházel, bylo od 1.7.2008 nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění. Dále bylo nařízení Komise (ES) č. 1547/2006 nahrazeno nařízením Komise (ES) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Program je nadále upraven nařízením vlády č. 269/2006 Sb., v platném znění, jehož změna byla vypracována a začátkem roku 2009 vyjde v platnost. Vypuštěním některých omezujících podmínek by měla tato novela nařízení vlády program zpřístupnit pro širší okruh výrobců sýrů.

V lednu 2009 byly převzaty 2 protokoly o výsledku kontroly na místě u výrobců tavených sýrů, nebyly vystaveny žádné požadavky na kontrolu. Na SZIF bylo doručeno 11 Souhrnných výkazů o výrobě sýrů, z toho 3 výrobcům byla odeslána výzva k nápravě formálních nedostatků výkazu. Probíhá aktualizace směrnice programu.

Soukromé skladování másla

Evropská Komise vyhlásila režim podpory soukromého skladování másla Nařízením Komise č.(ES) č.1182/2008.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě se v lednu 2009 opět snížila u všech sledovaných komodit.

Při srovnání s prosincem 2008 klesla cena u másla o 450 USD/t na 1 850 USD/t. U SOM se cena proti prosinci snížila na 1 825 USD/t, což je pokles o 125 USD/t. U SPM lednová cena také klesla, a to na 1 800 USD/t, což znamená snížení o 125 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (ES) č. 76/2009 ze dne 26. ledna 2009 o změně nařízení (ES) č. 504/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k režimu dodatečných dovozních cel v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Nařízení Komise (ES) č. 57/2009 ze dne 22. ledna 2009, kterým se stanoví vývozní náhrady v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Nařízení Komise (ES) č. 58/2009 ze dne 22. ledna 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u másla v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 59/2009 ze dne 22. ledna 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u sušeného odstředěného mléka v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 66/2009 ze dne 22. ledna 2009, kterým se stanoví sazby náhrad použitelné na mléko a mléčné výrobky vyvážené ve formě zboží, na něž se nevztahuje příloha I. Smlouvy.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Vyhláška č. 21 / 2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 3 / 2009 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Vyhláška č. 4 / 2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

Vyhláška č. 5 / 2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.

Zdroj: Sbírka zákonů ČR

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	7,21

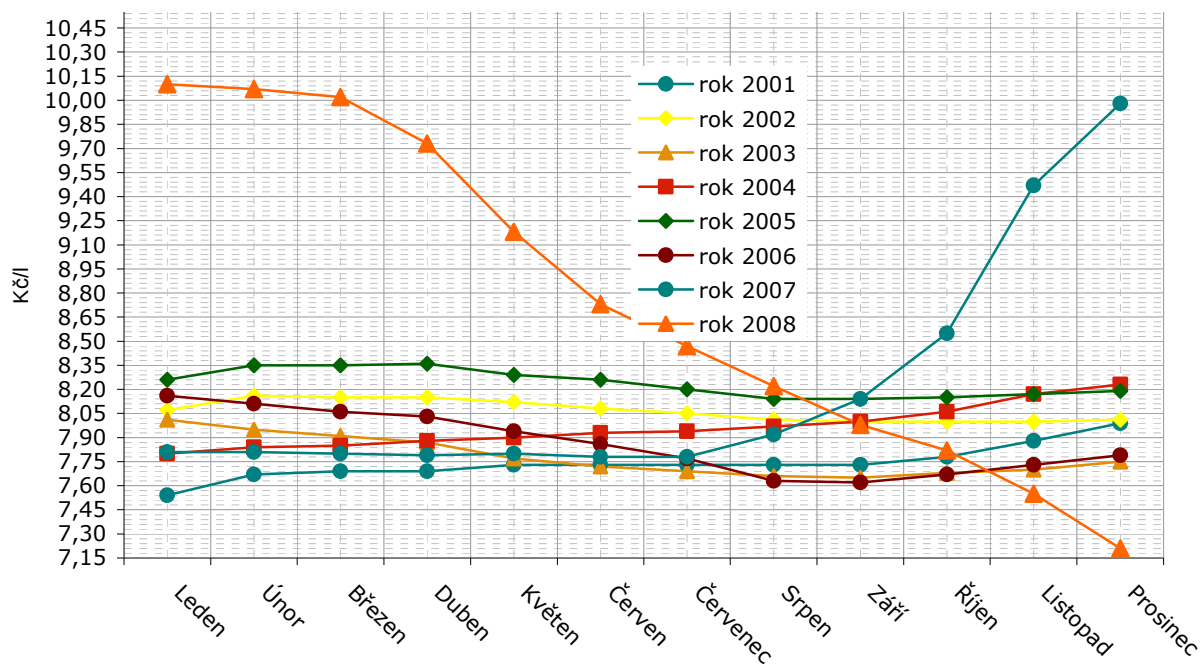
Zdroj: ČSÚ

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2008 a 2009

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD08	17,702	17,210	16,249	15,916	16,122	15,634	14,920	16,226	17,052	18,578	19,773	19,478
USD09	20,535											
EUR08	26,051	25,376	25,221	25,067	25,098	24,314	23,529	24,286	24,497	24,787	25,183	26,106
EUR09	27,169											

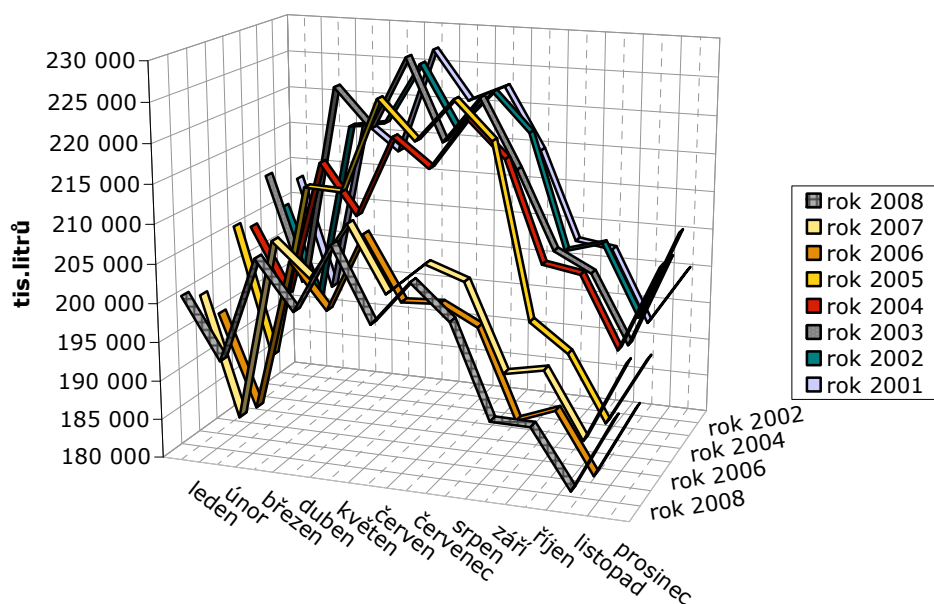
Zdroj: ČNB

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměřovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za leden – 27,089 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za leden	Změna k prosinci v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	11,48	-2,30
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	42,09	-0,28
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	55,79	-13,78
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	67,14	-4,74
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	58,55	-1,07
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	59,23	-1,03
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45 %</i>	-	-
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	107,51	4,37
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	84,80	-11,01
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	71,30	-9,75

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Vláda vyšla vstříc producentům sýrů

Výrazná liberalizace podmínek povolení užití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů je hlavním smyslem nařízení, které v návaznosti na nový předpis Evropské komise schválila vláda.

Kasein je hlavní protein v kravském mléce. Obvykle tvoří asi 80 procent všech mléčných bílkovin. Řada mléčných výrobků je založena na srážení tohoto proteinu.

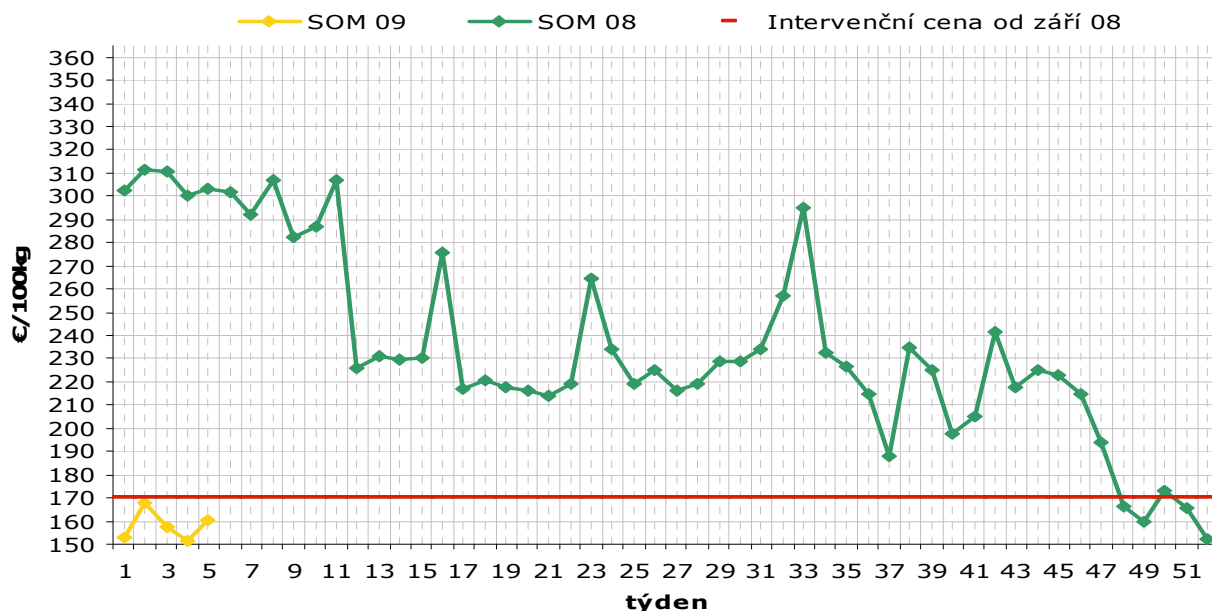
Dosavadní podmínky pro použití kaseinu byly velmi restriktivní a přinášely v praxi značné problémy při administraci povolení. Žadatelé museli například zdůvodňovat technologickou nezbytnost kaseinu v jejich výrobních postupech.

„Rozhodnutí vlády o rozšíření možností využití kaseinu přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti producentů sýrů. V době současných potíží v mlékárenském sektoru to považuji za důležitý krok,“ uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič.

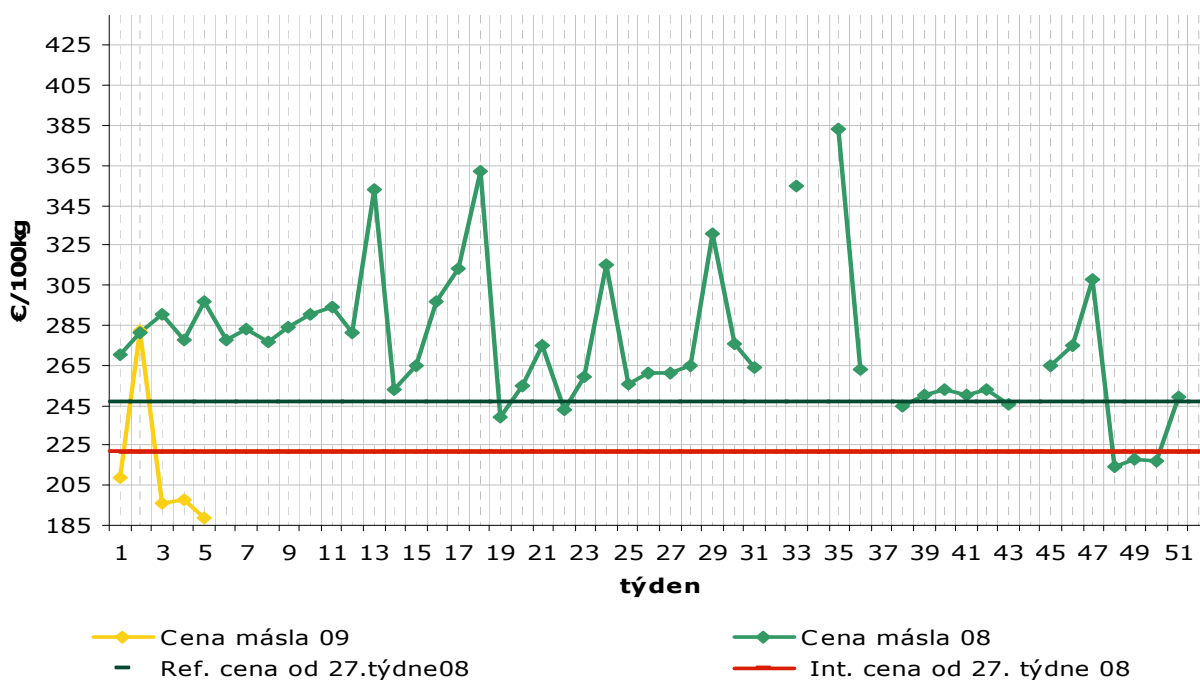
Nařízení vlády podle jeho slov také snižuje administrativní zátěž producentů sýrů, neboť ruší některé povinnosti podávat informace a prohlášení o použití kaseinu Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu.

Zdroj: APIC-AK

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

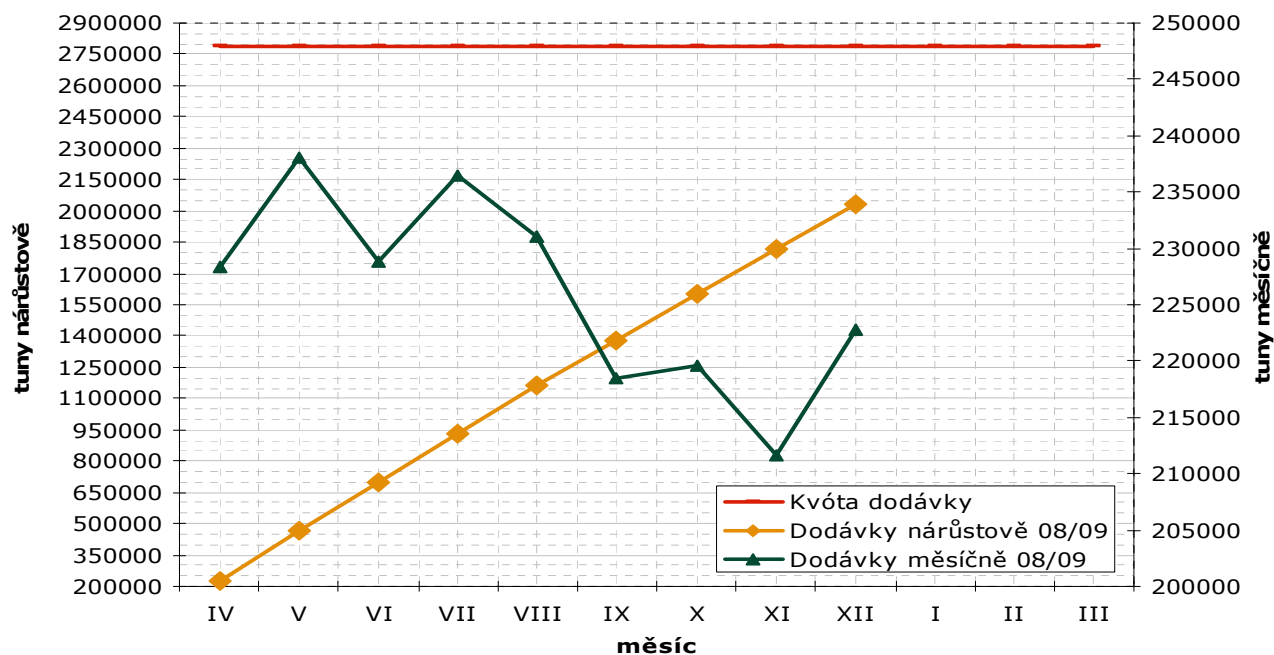
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 08/09

Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2008/09 – 2 785 403 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku v 5. týdnu 2009

Výrobek	Cena €/kg	Prodané množství v t	Změna ceny ke 4. týdnu 2009 v %	Změna ceny k 5. týdnu 2008 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	0,38	3 346,6	-4,2	-29,1
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	1,77	89,8	0,1	4,5
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	1,46	83,5	-3,6	-6,1
Máslo čerstvé spotř. balení	3,68	110,74	0,8	-24,4
Máslo bloky 16% vody	2,07	62,34	-30,7	-55,3
Tvaroh měkký, 250 g	2,66	80,24	-0,1	-6,3
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	-	-	-	-
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	4,31	129,96	-6,0	-5,8
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	2,94	88,65	1,7	-34,0
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	4,69	141,23	-0,1	5,4
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	4,45	134,11	0,5	8,0
Sušené plnotučné mléko	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko	-	-	-	-

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, ceny v roce 2008 jsou přepočteny konverzním kurzem 1€ = 30,1260 SKK.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS

Aktuality

Přídavek pyknogenolu nepoškozuje kvalitu jogurtů

V italském Národním institutu pro potraviny a výživu v Římě byl zjišťován vliv přídavku pyknogenolu - extraktu z kůry přímořské borovice - aplikovaného za účelem obohacení jogurtu o prospěšné fenolické látky (v množství 10 až 40 mg/125 g), a sice z hlediska životaschopnosti mléčných bakterií *L. delbrueckii* ssp. *bulgaricus* a *Streptococcus thermophilus* a dále vliv na pH, titrační kyselost, makronutrienty a kyselinu listovou během doby trvanlivosti. Pyknogenol obsahuje komplex bioaktivních fenolických látek, které se projevují účinně proti alergiím (tlumí uvolňování histaminu ze specifických buněk), působí antioxidačně, protizánětlivě a proti srážení krve.

Přídavek pyknogenolu ani významně neovlivňoval růst mikroorganismů ani nezpůsobil změny nutričních parametrů během skladování jogurtu. Také byl zjišťován vliv jogurtové kultury na obsah jednotlivých polyfenolů, přičemž nebyly během skladování zjištěny změny ani celkového obsahu polyfenolů ani jednotlivých polyfenolů. Nebyly tedy potvrzeny účinky, které by omezovaly nutriční přídavek pyknogenolu do jogurtu.

Zdroj: ÚZEI

Babišův Agrofert Holding vstoupil do Milkagra a Olmy

Agrofert Holding podnikatele Andreje Babiše oficiálně vstoupil do společnosti Milkagro, která ovládá olomouckou mlékárnu Olma. ČTK to řekl ředitel Milkagra Roman Beneš po jednání mimořádné valné hromady firmy, která zvolila do představenstva Milkagra zástupce Agrofertu. Olomoucká Olma je druhým nejvýznamnějším tuzemským výrobcem mléčných výrobků.

"Proces výkupu akcií Milkagra nebyl ukončen. Nicméně již nyní Agrofert Holding vlastní více než 50 procent akcií společnosti. Zástupci Agrofertu jsou po dnešní valné hromadě v představenstvu Milkagra, zemědělci mají své zástupce v dozorčí radě," uvedl Beneš. K ceně, za kterou Agrofert získal podíl v Milkagru, se nevyjádřil.

Odmítl ji prozradit i ředitel zemědělské divize Agrofertu Jaroslav Faltýnek, podle kterého má nyní Agrofert v Olmě zhruba 54 procent akcií. "V první radě chceme udělat v Olmě pořádek," popsal ČTK plány Agrofertu s olomouckou mlékárnou.

Propojení Agrofert Holdingu a mlékárenských společností povolily antimonopolní úřady v Česku a okolních zemích. Agrofert musel požádat o souhlas s fúzí i v zahraničí, protože tam působí, stejně jako Olma. Díky spojení Agrofert získal všechny obory potřebné v mlékárenství. Současné firmy ze skupiny produkují kravské mléko, Milkagro ho vykupuje a prodává dál a Olma z něj vyrábí.

Společnosti Milkagro patří asi 51 procent mlékárny Olma. Svou pozici v ní podle Beneše ještě posílí. Koupí podíl druhého nejvýznamnějšího akcionáře mlékárny, společnosti Eligo. Milkagro, které má na akcie Eliga předkupní právo, bude díky transakci vlastnit více než 90 procent akcií olomoucké mlékárny. "Proces výkupu akcií Eliga již probíhá," uvedl ředitel Milkagra.

Agrofert Holding ovládá plně či částečně asi 170 podniků v ČR, na Slovensku a například i v Německu. Hlavní podíl v holdingu mají chemičky, zemědělské podniky, výrobci potravin a prodejci pozemní techniky. Už v minulosti koupil holding řadu potravinářských a zemědělských podniků a v některých oborech už je jeho podíl natolik silný, že to vyvolalo obavy z narušení trhu i u antimonopolních úředníků.

Olma předloni dosáhla zisku 25,6 milionu Kč, v roce 2006 skončilo její hospodaření po šesti ziskových letech ztrátou 75,8 milionu. Za prodej vlastních výrobků a služeb mlékárna předloni utržila 4,57 miliardy korun, v roce 2006 to bylo 3,97 miliardy korun. Milkagro v roce 2007 vykázalo zisk přes 22 milionů korun při tržbách 2,47 miliardy.

Zdroj: ČTK

Tuzemští mlékaři a farmáři vítají intervenční nákupy mléka

Tuzemští zpracovatelé mléka i farmáři vítají pondělní rozhodnutí Evropské unie, která se rozhodla podpořit stagnující evropský trh s mlékem výkupy sušeného mléka a másla za předem určené ceny. ČTK to dnes zjistila v anketě. EU chce dotovat také vývoz másla a sušeného odstředěného mléka, ale i sušeného plnotučného mléka a sýrů. Intervenční nákupy mají být zahájeny v březnu a trvat do srpna.

Mluví tuzemské největší mlékárny Madety, Barbora Daňková, dnes ČTK řekla, že mlékárna se bude určitě ucházet o podporu, jak v intervenčních výkupech másla a sušeného odstředěného mléka, tak i v subvenci sušeného plnotučného mléka a sýrů. "Určitě je to šance, kterou se budeme snažit

co nejvíc využít. V tuto chvíli je zejména náš export prakticky pozastaven," uvedla mluvčí.

Místopředseda Mlékařského a hospodářského družstva Jih Zdeněk Houška, které je největším dodavatelem Madety, spuštění intervenčních výkupů přivítal. Podle něj je ale do jejich zahájení potřeba vyřešit celou řadu úskalí, především pak stabilizaci výkupní ceny mléka, což zemědělci považují za nejdůležitější krok. Právě propad výkupních cen komodity sužuje mlékárenský průmysl nejvíc.

Podle výkonného ředitele Českomoravského svazu mlékárenského Michala Němce v současné situaci můžou trhu pomoci spíše subvencované vývozy, které mohou v případě, že návrh ve čtvrtku v Bruselu schválí řídicí výbor začít prakticky ihned a zároveň nejsou na rozdíl od intervenčních nákupů množstevně omezeny.

Otázkou však podle Němce zůstává, zda unijní producenti najdou na stagnujícím mezinárodním mléčném trhu odbytiště. "Mezinárodní trhy s máslem a sušenými mléky v podstatě stojí," uvedl.

Za první významný krok k oživení trhu s mlékem označil rozhodnutí EU v pondělí také prezident Agrární komory Jan Veleba, podle něhož by intervence na trhu měla skutečně zastavit propad výkupních cen komodity.

"Podporu by měl dostat pouze ten, kdo platí určitou minimální farmářskou cenu za mléko," míní ale Veleba. V případě, že by minimální cena nebyla stanovena, vedly by intervenční nákupy podle něj pouze k vylepšení ekonomické situace zpracovatelů, problém nízkých výkupních cen by zůstal nevyřešen.

Světový trh s mlékem v současné době stagnuje. V České republice jsou výkupní ceny mléka o třetinu nižší než před rokem. Náklady na výrobu jednoho litru mléka se podle zemědělců v současné době pohybují kolem osmi korun, v prosinci od nich vykupovali zpracovatelé litr za cenu pod sedmi korunami. Podle Veleby se nyní v ČR vykupuje mléko za nejnižší ceny v EU a z tohoto důvodu hrozí likvidace chovů skotu i propouštění v oboru.

Zdroj: ČTK

Grüne Woche představuje řadu potravinářských výrobků, dominují mu však jednání o mléku

Na veletrhu Grüne Woche se každoročně setkávají šéfové resortu zemědělství mnoha států EU i mimoevropských a odborníci na agrární problematiku. Toho využil ministr Gandalovič i k jednáním o situaci na trhu s mlékem.

Připravenost Evropské komise tuto situaci řešit deklarovala i eurokomisařka Mariann Fischer Boel. Navržené nástroje by mohly zahrnovat navýšení intervenčních nákupů nebo vývozní subvence. Jednání o aktuální situaci v sektoru mléka chce věnovat náležitý prostor i CZ PRES na radě ministrů zemědělství a rybářství 19. ledna.

Situace na trhu s mlékem byla hlavním tématem jednání ministra Gandaloviče s ministrem zemědělství a rozvojem venkova Polska Markem Sawickim, s Maďarským šéfem resortu Józsefem Gráfem, s ministrem zemědělství Lotyšska Martinšem Rozem i se saským státním ministrem životního prostředí a zemědělství Frankem Kupferem. Právě na žádost Polska, Lotyšska a Slovenska bude jednání o mléku otevřeno na radě ministrů v pondělí v Bruselu. Nejen o mléku, ale třeba i o ekologickém zemědělství, spolupráci v oblasti plemenářství a rozvoje živočišné výroby nebo veterinární a fytosanitární problematice jednal ministr Gandalovič s ministrem zemědělství Ruské federace Alexejem Gordějevem. Odpoledne se setká se spolkovou ministryní zemědělství a výživy Ilse Aigner.

Intervenční nákupy másla a sušeného odstředěného mléka podle komisařky Fischer Boel začnou 1. března a potrvají do konce srpna. Navržených 30 tisíc tun másla a 109 tisíc tun sušeného mléka se ale brzy naplní, proto podle komisařky bude třeba podpořit trh s mlékem i nad tyto kvóty. Exportní subvence budou znovu zavedeny nejen pro máslo a sušené odstředěné mléko, ale pro všechny produkty, pro které platily v minulosti, především pro sušené plnotučné mléko a pro sýry.

Zdroj: MZe ČR

Rostoucí světová produkce a spotřeba mléka

Podle agentury Zenith činila spotřeba mléčných nápojů v r. 2007 242 mld. l a do r. 2012 se očekává zvýšení o dalších 19 %.

Podle zprávy agentury Zenith International vzrostla celková spotřeba mléčných nápojů od r. 2002 do r. 2007 o 13 %: z 214 na 242 mld. l. Největší růst spotřeby vykazuje Čína: z průměrných 18,3 l na 22,9 l. K růstu dochází i v rozvinutých zemích, ale výrazně pomaleji. V případě ochucených mlék, jejichž prodej činil v r. 2007 4,7 %, došlo za uvedených 5 let v Západní Evropě ke zvýšení spotřeby o 2 %, v Latinské Americe o 10 %, na

Středním Východě o 8,5 %. Vedoucí pozici má USA s 1 600 mil. l.

Nejrychleji rostoucím segmentem mezi mléčnými nápoji v rozvinutých zemích jsou nápoje s přidanou funkční hodnotou (v r. 2007 se objevilo 2 300 nových druhů). Růst je nejvyšší i vzhledem k tomu, že zatím je jejich podíl velmi nízký.

Z hlediska celkové spotřeby mléčných nápojů měla v r. 2007 vedoucí postavení Asie/Austrálie (35 %), následovaná Západní Evropou (16,5 %), a Latinskou Amerikou (13 %). Podíl Severní Ameriky činil 12,3 %, Východní Evropy 10 %, Afriky 7,6 % a Středního východu 4,9 %.

Pro dalších 5 let - do r. 2012 je předpokládán růst o 19 %.

Produkce mléka (bez ohledu na způsob konzumace) u hlavních svět. exportérů (mil. l)

Oblast	2002	2007	2008 (odhad)
EU-27	-	132 600	133 670
Nový Zéland	13 925	15 595	14 876
Austrálie	11 616	9 870	9 377
USA	77 002	84 189	85 947
Argentina	8 500	9 400	10 000
Ukrajina	13 860	13 100	13 150

Zdroj: ÚZPI

Více mléka na světových trzích

V letošním roce by měla podle odhadů USDA stoupnout světová produkce mléka na 442,2 mil. tun.

Po nedostatku mléka v uplynulém roce je nyní světový trh opět bohatě zásoben touto komoditou. Kromě toho poptávka z důvodu světové hospodářské krize významně poklesla. Ve

39 vybraných zemích, na které připadají tři čtvrtiny světové produkce mléka, by mělo stoupnout množství vyprodukovaného mléka v letošním roce oproti roku předchozímu podle odhadů amerického ministerstva zemědělství o 1,6 procenta na 442,2 milionů tun, uvedla tisková služba Landvolk (LPD).

Více než jedna čtvrtina toho množství mléka, tj. 134,4 mil. tun, byla nadojena v zemích Evropské unie. Druhým nejdůležitějším producentem mléka jsou Spojené státy s 86,8 mil. tun. Více než polovinu tohoto množství vyprodukovala Indie, která se tak umístila na třetím místě na žebříčku světových výrobců. Na čtvrtém místě skončila Čína s 38,6 mil. t, následována Ruskem s 32,8 mil. t a Brazílií s 30,3 mil. t. Daleko za těmito zeměmi následuje Nový Zéland s produkcí pouhých 16,4 mil. t, který je však nejvýznamnějším exportérem mléka. Vzhledem ke stoupající produkci mléka při současně oslabené poptávce na světovém trhu se producenti mléka ocitli v obtížné situaci především v zemích orientovaných proexportně. Tyto země musejí prozatím počítat s nízkými tržbami a cenovým tlakem.

Zatímco množství mléka v EU, ale také v Rusku v průběhu uplynulých pěti let zůstalo téměř na konstantní úrovni, v ostatních zemích byl zaznamenán značný nárůst produkce. Tak např. Brazílie v uplynulém roce zvýšila produkci mléka o osm procent v porovnání s rokem předchozím, od roku 2005 v této zemi vzrostlo celkové množství vyprodukovaného mléka o jednu třetinu. Ještě intenzivnější byl rozvoj produkce mléka v Číně, kde došlo od roku 2005 k nárůstu celkového objemu mléka z 22,6 mil. t na současných 38,6 mil. t.

Zdroj: ÚZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.